

Pochwała wieku dojrzałego

TADEUSZ BOY-ŻELEŃSKI
SŁÓWKA (ZBIÓR)

Pochwała wieku dojrzałego

Marzę często o tym wieku,
Gdy Zwierzę ginie w człowieku;
Gdy już żadna z ziemskich chuci
Władzy ducha nie ukróci.
Jak to musi być przyjemnie!
Nic poza mną, wszystko we mnie:
Zmysłów swoich gęstą pianę
Zbierasz sobie jak śmietaną,
I rzucasz (czy to nie prościej?)
Na ekran Nieskończoności.
Oczyszczony duch ulata
W harmonijne kręgi świata,
Dokoła człowiek spogląda,
Nic nie pragnie, nic nie żąda,
W ciągłej ekstazie na jawie
Żyje się za bezcen prawie.
A czas! tu dopiero zyski:
Żaden ciała popęd niski
Roboczego dnia nie kurczy,
Nie zawadza w pracy twórczej;
Z pokoju, mocą tajemną,
Nie wygania cię w noc ciemną;
Gdzież tam! z niebiańskim spokojem
Siedzisz przy biurczku swoim,
Huczy, dymi samowarek,
Ty równiutko, jak zegarek,
Zawsze z jednaką ochotą
Nizasza myśli nitkę złotą,
Uprawiasz swój interesik
Pogodnie jak drugi Esik.
Od czasu ducha narodzin
Dzień podwoił liczbę godzin!
A cóż dopiero w podróży!
Żadna chwila się nie dłuży;
Łąd, czy morze, ty bez przerwy
Zawsze masz spokojne nerwy;
Nie zachodzisz nigdy w głowę,
Jak blisko miasto portowe;
Nie stajesz calutki w pasie
Przy podejrzanym anonsie;
Bez żadnej myśli ubocznej,
Jak prosty świadek naoczny,
Badasz sobie obce kraje,

Praca, Czas

Podróż

Zwyczaje i obyczaje,
 Ogładasz domy, ulice,
 Zwiedzasz śliczne okolice,
 Bez kłopotów, bez przykrości,
 Bez dwuznacznych znajomości:
 Nie zrozumie ta dzicz młoda,
 Co to za wściekła wygoda.
 Cóż to za przesąd, zaiste,
 Ba, urągowisko czyste,
 Ta niby prawda utarta,
 Że tylko młodość coś warta.
 Przypomnij sobie, człowieku,
 I czym ty byłeś w tym wieku?
 Ot, pędziwiatr, dureń młody,
 Ślepe narzędzie przyrody,
 Wszędzie gotowe po trosze
 Wściubić te swoje trzy grosze:
 W szaleństwie gorszy od żwirząt,
 Wprost już nie człowiek, lecz przyrząd!
 I co taki wie o świecie,
 O życiu, czy o kobiecie?
 Czy w tym pustym łbie się mieści,
 Co znaczy powab niewieści?
 Ta harmonia niesłychana,
 Po to od Boga jej dana,
 By iść przez świat niby święta,
 Uwielbiana i nietknięta,
 Obca wszelkim ziemskim szalom,
 Wieść ludzkość ku ideałom!
 Czy taki młokos to czuje,
 Czy zrozumie, uszanuje?
 On, co żyje jedną chętką:
 Dużo, byle jak i prędko.
 Inna rzecz, gdy już w nas cudnie
 Nieczystość wszelka wychłódnie.
 Wówczas, ach, wówczas dopiero,
 Wraz z tą najpiękniejszą erą,
 — Wielu z panów mi to przyzna —
 Życ rozpoczyna męzczyzna:
 Gdy z płci swojej niewolnika
 Zmienia się w pana, w zwierzchnika;
 Gdy wolny od grubszych robót
Duch zażywa pełni swobód.
 Czy zrozumie młoda głowa,
 Co to na przykład rozmowa?
 Gdy dwie płcie, zgoła odmienne,
 Wymieniają myśli cenne;
 Słowo z słowem igra, skrzy się,
 Fruwa jak piłka w tenisie,
 Czasem leciutko dotyka
 Misternego dwuznacznika,
 To paradoksem się mieni,
 To liczko wstydem spłomieni;
 Któż mistrzem w takiej rozmowie?
 Tylko dojrzały panowie.
 A młody? głupie to, płocze,

Młodość

Maszyna, Zwierzę

Kobieta

Flirt

Dojrzałość, Starość

Tylko pobrudzi pończochę,
Bąka coś, pożał się Boże,
To znów kwaśny, nie w humorze,
Jedna myśl go ściga wszędzie:
Będzie... z tego, czy nie będzie.
Nigdy pojąć nie był w stanie,
Jak to może bawić Panie.
Słowem, nie przesadzę wcale:
W podróży, czy w kryminale,
Przy pracy, czy przy zabawie,
W każdej sytuacji prawie,
Czy przy politycznej misji,
Czy w teatralnej komisji,
Wiek dojrzały ma, bez błagi,
Tak oczywiste przewagi,
Że życzę wam, bracia mili,
Byście go rychło dożyli.

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/slowka-zbior-pochwala-wieku-dojrzałego>

Tekst opracowany na podstawie: Tadeusz Boy-Żeleński, *Słówka*: zbiór wierszy i piosenek, nakł. Księgarnia Polska B. Połonieckiego, Lwów; wyd. E. Wende, Warszawa 1913

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Dorota Kowalska, Marta Niedziałkowska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).